

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Aleny Šiškovéj a JUDr. Gabriely Šimonovej v trestnej veci proti obžalovanému **Ing. M. Z. a spol., pre pokračovací obzvlášť závažný zločin poisťovacieho podvodu** podľa § 223 ods. 1, ods. 3 písm. c/, ods. 5 písm. a/ Trestného zákona, s poukazom na § 138 písm. b/, písm. i/, v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 33Tk 1/2016, na neverejnom zasadnutí konanom 10. februára 2016 o návrhu obžalovanej M. Z. na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku trestná vec obžalovaného Ing. M. Z. a spol., pre pokračovací obzvlášť závažný zločin poisťovacieho podvodu podľa § 223 ods. 1, ods. 3 písm. c/, ods. 5 písm. a/ Trestného zákona, s poukazom na § 138 písm. b/, písm. i/, v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, vedená na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 33Tk 1/2016, sa tomuto súdu **n e o d n í m a .**

O d ô v o d n e n i e

Na Okresný súd Nitra bola podaná obžaloba, vedená pod sp. zn. 33Tk 1/2016, na obžalovaného Ing. M. Z. a spol., pre pokračovací obzvlášť závažný zločin poisťovacieho podvodu podľa § 223 ods. 1, ods. 3 písm. c/, ods. 5 písm. a/ Trestného zákona, s poukazom na § 138 písm. b/, písm. i/, v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, pričom jednou z celkového počtu sedem obžalovaných je aj obžalovaná M. Z..

Obžalovaná M. Z. podala 26. januára 2016, prostredníctvom svojho obhajcu na okresný súd návrh na odňatie veci Okresnému súdu Nitra a jej prikázanie inému zákonnému súdu mimo nitriansky kraj (č.l. 11539 – 11555).

V písomných dôvodoch uviedla, že voči predsedníčke senátu Mgr. Pamele Záleskej, ktorej bola vec pridelená na vybavenie, už v minulosti vzniesla vážne výhrady, a to v súvislosti s jej rozhodovaním v prípravnom konaní (rozhodovanie o väzbe). Námietku zaujatosti voči tejto sudkyňi podala aj po podaní obžaloby. Sudkyňa sa rozhodnutím senátu z 30. októbra 2015, sp. zn. 33Tk 2/2015, z konania nevyklúčila, s odôvodnením, že neexistujú žiadne také skutočnosti, ktoré by vytvárali pochybnosti o jej nezaujatosti. S týmto rozhodnutím sa stotožnil aj odvolací súd.

Základným dôvodom námietky zaujatosti voči Mgr. Záleskej je skutočnosť, že medzi ňou a obhajcom Mgr. Ivanom Košťálom existuje už viac ako 10 rokov nenávistný vzťah, ktorý vzbudzuje oprávnené pochybnosti, že sudkyňa nebude pri rozhodovaní objektívna, jej rozhodovanie bude ovplyvnené týmto zlým vzťahom k advokátovi.

Mgr. Záleská i jej rodina majú voči obhajcovi nedoriešené finančné záväzky, v tejto súvislosti obžalovaná pripojila k návrhu i písomné uznanie dlhu sudkyne vo vzťahu k Mgr. Košťálovi. Sudkyňa žije v partnerskom vzťahu s bývalou družkou Mgr. Ivana Košťála a zasahuje do výkonu rodičovských práv advokáta.

Ďalšou sudkyňou, ktorej sa námietka zaujatosti bezprostredne týka, je Mgr. Alena Osadská, bývalá družka Mgr. Košťála, s ktorým má syna, pretože táto sudkyňa, ako už bolo uvedené, žije v druhovskom pomere s konajúcou sudkyňou Mgr. Záleskou a túto podľa rozvrhu práce zastupuje.

Obžalovaná namieta tiež všetkých sudcov Okresného súdu Nitra, pretože si ani nedokáže predstaviť, že by niektorí z týchto sudcov mohol rozhodnúť objektívne a nestranne, pretože spomínaný nepriateľský vzťah medzi advokátom a konajúcou sudkyňou sa preniesol už na všetkých sudcov. Okresný súd v tejto veci zlyhal, keď nedokázal garantovať svoju nezávislosť.

Navrhla, aby bola Okresnému súdu odňatá táto vec z ďalšieho rozhodovania, pretože sudcovia ani napriek najväčšej snahe o zachovanie objektivity a nestrannosti by pri svojom rozhodovaní neboli z uvedených dôvodov objektívni a navrhla, aby vec bola prikázaná na jej rozhodnutie a prejednanie inému zákonnému súdu mimo nitriansky kraj.

Spis bol predložený 2. februára 2016 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o podanom návrhu.

Podľa § 23 ods.1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

V rozhodovanej veci, obžalovaná namietala všetkých sudcov Okresného súdu Nitra a ako je vyššie uvedené žiadala, aby bola trestná vec prikázaná na rozhodnutie inému zákonnému súdu mimo nitriansky kraj, preto príslušným na rozhodnutie je Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Sudcovia Okresného súdu Nitra sa k návrhu obžalovanej vyjadrili, že obžalovanú Z. nepoznajú, vo veci sa necítia byť zaujatí a nemajú ani žiadny pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, ani k ďalším osobám uvedeným v ustanovení § 31 ods. 1 Trestného poriadku.

Mgr. Alexandra Osadská svoje vyjadrenie doplnila, že pozná len Mgr. Ivana Košťála, preto pokiaľ by bol on v tejto trestnej veci aktívne činný ako obhajca, zaujatosť by pociťovala.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, na podklade návrhu obžalovanej M. Z., preskúmal predložený spisový materiál a existenciu dôvodov pre odňatie veci a jej prikázanie inému súdu toho istého druhu a stupňa a zistil, že návrh nie je dôvodný.

V zmysle citovaného ustanovenia § 23 ods. 1 Tr. por. za dôležité dôvody je potrebné považovať také okolnosti, ktoré umožnia celkovo lepšie uplatniť základné zásady trestného konania a splnenie účelu trestného konania iným súdom ako súdom miestne príslušným. Dôležitými dôvodmi sú okolnosti, ktoré zabezpečia zistenie skutkového stavu veci, dodržanie zásady ústnosti a bezprostrednosti, výchovné pôsobenie trestného konania na obžalovaného i na ostatných občanov a zabezpečia najmä dôveru občanov v nestranné, objektívne a spravodlivé rozhodnutie súdu.

Z článku 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a článku 48 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky vyplýva, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Pre zmenu príslušnosti súdu určenej zákonom, a teda pre rozhodnutie o odňatí veci a jej prikázaní inému súdu toho istého druhu a stupňa musia existovať závažné „dôležité dôvody“.

Nestrannosť je neodmysliteľným atribútom pojmu súd a definuje sa ako neprítomnosť predsudku (zaujatosti). Pri posudzovaní nestrannosti sudcu je treba rozlišovať medzi subjektívnym prístupom – čo si sudca myslel pro foro interno a objektívnym prístupom – či sudca poskytuje dostatočné záruky, aby sa vylúčili akékoľvek pochybnosti o jeho nestrannosti. Rozlišuje sa teda nestrannosť subjektívna (konkrétna) a objektívna (abstraktná).

Subjektívna nestrannosť sudcu sa prezumuje, až kým nie je preukázaný opak, spravidla sa posudzuje podľa správania sa sudcu a objektívna nestrannosť sa posudzuje podľa objektívnych symptómov.

K vylúčeniu všetkých sudcov z prejednávania a rozhodovania vo veci, inými slovami k akceptovaniu návrhu na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 Tr. por. môže dôjsť len vtedy, ak vzťah sudcov k účastníkom konania, k ich zástupcom alebo k veci dosiahne takú intenzitu, že nebudú schopní nezávisle a nestranne rozhodovať.

V posudzovanej veci 25 sudcov, vrátane predsedníčky senátu Mgr. Pamelý Záleskej deklarovalo, že účastníkov konania, ich zástupcov nepoznajú, nemajú k nim ani k veci žiadny vzťah, a preto sa vo veci necítia byť zaujatí. Jediná sudkyňa Mgr. Alexandra Osadská uviedla, že zaujatosť by pociťovala len v prípade, ak by vo veci bol aktívne činný ako obhajca Mgr. Košťál.

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy je povinný vykladať podľa svojho najlepšieho svedomia a vedomia a je povinný prejsť a rozhodnúť všetky veci, ktoré mu boli pridelené v súlade s platným rozvrhom práce súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že v posudzovanom prípade neboli splnené podmienky pre navrhovaný postup.

Vo vzťahu ku konajúcej sudkyňi Mgr. Pamele Záleskej najvyšší súd uvádza, že pokiaľ obžalovaná namietala procesný postup sudkyne pri jej rozhodovaní, podľa § 32 ods. 6 Trestného poriadku o takejto námietke súd nekoná. O sudkyňi Mgr. Záleskej už bolo rozhodnuté uznesením senátu z 30. októbra 2015, sp. zn. 33Tk 2/2015, tak, že táto sa z konania nevyklúčila s odôvodnením, že neexistujú žiadne také skutočnosti, ktoré by vytvárali pochybnosti o jej nezaujatosti a s týmto rozhodnutím sa stotožnil aj odvolací súd.

Vo vzťahu k Mgr. Osadskej najvyšší súd pripomína, že advokát Mgr. Košťál v tejto trestnej veci obžalovaných nezastupuje.

Námietka zaujatosti voči všetkým sudcom okresného súdu je len všeobecná, žiadnymi relevantnými skutočnosťami nie je podložená, preto ostala len v rovine subjektívnych pocitov obžalovanej. Obžalovaná žiadnymi dôvodmi nekonkretizovala, prečo sa domáha, aby vec bola prikázaná dokonca súdu mimo nitriansky kraj.

S poukazom na uvedené najvyšší súd rozhodol tak, že trestnú vec obžalovaného M. Z. a spol. Okresnému súdu Nitra neodníma.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 10. februára 2016

JUDr. Jana S e r b o v á , v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová